

อิทธิพลของระยะปลูกและอายุการเก็บเกี่ยวต่อผลผลิตและคุณภาพว่านสาวหลง

Amomum biflorum Jack

The Effect of Spacing and Harvest Period on Yield and Quality of Wan Sao Long (*Amomum biflorum* Jack)

พงษ์ศักดิ์ พลเสนา^{1*} ยุตธนา บรรจง¹ และ วาสนา เชื้อสุข¹

Phongsak Phonsena^{1*}, Yutthana Banchong¹ and Wasana Chausook¹

บทคัดย่อ

ศึกษาอิทธิพลของระยะปลูกและอายุการเก็บเกี่ยวต่อผลผลิตและคุณภาพว่านสาวหลง โดยทดลองปลูก 3 ระยะปลูกและ 3 อายุการเก็บเกี่ยว ณ งานสวนพฤกษศาสตร์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่างเดือนเมษายน 2549 ถึงเดือนมีนาคม 2551 พบว่า เมื่ออายุการเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้นผลผลิตและปริมาณน้ำมันหอมระเหยในทุกระยะปลูกเพิ่มขึ้นและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ที่ระยะปลูก 30x60 เซนติเมตร อายุการเก็บเกี่ยว 18 เดือน ให้ผลผลิตสูงสุด (5,467 กิโลกรัมต่อไร่) ที่ระยะปลูก 60x60 เซนติเมตร อายุการเก็บเกี่ยว 12 เดือน มีจำนวนลำต้นเทียมและหน่อสูงที่สุด (165,600 ต้นหรือหน่อต่อไร่) และพบว่า เมื่ออายุการเก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้นเปอร์เซ็นต์น้ำมันหอมระเหยของทุกระยะปลูกมีแนวโน้มลดลง ที่ระยะปลูก 30x60 เซนติเมตร อายุการเก็บเกี่ยว 6 เดือน มีเปอร์เซ็นต์น้ำมันหอมระเหยสูงสุด [0.31% (v/w)]

คำสำคัญ : ว่านสาวหลง ระยะปลูก อายุการเก็บเกี่ยว

---

^{1*} งานสวนพฤกษศาสตร์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา 24120 e-mail: p_phonsena@yahoo.com